

Előfizetési árak:

Egész évre frt 10.—
Félévre „ 5.—
Negyedévre „ 2.50
Egy hóra „ 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
Vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

Szerkesztőség
és
Kiadóhivatal:
Főpiac, a városháza
szemben.

Hirdetések a legmó-
sokeltebb árszámítás
mellett.

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

A nő.

[K—cz.] Ezer meg ezer kötet könyvet irtak már a nőkről a könyvnyomtatás mesterségének feltalálása óta és fognak irni még ezentul is, nemcsak azért, mert hálás és szép munka az emberiség virágaival foglalkozni, hanem azért is, mert e téma éppen olyan kimeríthetlen, mint a milyen kiismerhetetlen a nő.

A nő lelke olyan mint a csillagos égboltozat, melyet ha megakarunk vizsgálni, felhasználjuk a természettan és csillagvizsgálás minden műszereit és csöndes tiszta estéken fürkészsztük annak minden változását. De hasztalan, mert sohasem ismerhetjük ki egészen az égboltozat titkait. Midőn ugyanis már nevet akarunk egyik-másik csillagnak adni, — az éppen akkor ragyogó ívet írva le, lefut az égboltozatról, s millió darabra pattanva szét, elvész a világűrben.

Hasonló a nő a naphoz, mely világít, melegít, áldást oszt és sugarai-val megaranyozza a tárgyakat, melyeket megérint, de hogy tulajdonképpen miből áll az a nagy, hatalmas, meleg fénytenger? e kérdésre még a tudós is habozva felel.

Igy vagyunk a nővel. Erényeinek fényével világít előttünk, az élet melegségét önti abba, ki testben és lélekben elhidegült a világ iránt, áldást oszt a családi templom szentélyébe, nőiességének színes sugarával bájít és melegséget áraszt a körbe, melynek lelke lett

és mégis, ki az, ki azzal dicsekedni közülnk, hogy csak egyetlen nőt is sikerült neki tökéletesen kiismerni!

És éppen azért lesz a nő mindig érdekes, mert nem tárja fel lelkét egészen, tág tért nyújt a kíváncsiságnak s mintegy felhívja a gondolkodó világot belső attributumainak tanulmányozására.

E tanulmány rövidebb hosszabb kurzusból áll és a legtöbb esetben házassággal végződik.

Valahol azt olvastam, hogy az asszonyok nem látnak oly messze, mint a férfiak, de a mit látnak, az élénkebben látják. Ez finomabb idegrendszerük kifolyása. És éppen mivel élénkebben látnak, észreveszik hamarosan a férfiak kiismerési szándékát és lelküket gondosan elzárják a kíváncsi tekiutetek és megfigyelések elől.

Fájdalom, hogy a nőket tudományos pályákra neveljük s ugyanekkor megfosztjuk nőiességüktől. Elméjüket megtömjük ismeretekkel, — szívöket pedig üresen hagyjuk, Már Schopenhauer azt mondta, hogy a gondolat, nőket látni tudományos pályákon nevet ség. Nem azért lettek a nők teremtve, hogy a csillagvizsgálásba mélyedjenek, hanem azért, hogy a férfiakat szelidítsék, a gyermekeket neveljék és az élet gondok elviselésében a férfiaknak segítségére legyenek.

A magyar társadalomnak nem tudós nőkre, hanem azért, hogy a férfiaknak segítségére legyenek.

A magyar társadalomnak nem tu-

dós nőkre, hanem jó anyákra van szükség. A tudományt engedjék a férfiaknak, ők pedig iparkodjanak a világ felett ne tudásukkal, hanem női gyengédséggel párosult szeretetükkel világítani.

Ez a szeretet az ő klimájuk, ez a nők otthona, s ki ez otthonból kiméltlen kezekkel ki akarja üzni őket, az vétkezik az Isten legreमेkebb terem-ményei ellen. Elvitázhatlan tény, hogy egy jó anya nemesebben tölti be hivatását a társadalomban, mint az a nő, ki fölszínes tudásával port akar hinteni a világnak szemébe.

Mert a nő az anyai szeretet által halad az igaz nőiesség tökélye felé. Női gyöngédség, női türelem, női kellem, szóval mindaz, ami a nőt szeretetreméltóvá teszi, növekszik az anyai szeretet által. Nincs is szebb, mint a nő az anyai szeretet dicsfényében. Szépen mondja Necker: ha az anyának fia van, akkor e tudásnál büszkén dobog fel szíve, ha leánya van, akkor gyermekiségének és ifjúságának visszhangja tölti be lelkét és a kedvesség, gyöngédség tündérvilágát varázsolja elé.

A földön csak egy van, ami szebb a nőnél, s ez az anya. Jól mondja egy író, hogy boldogság rejlik e szóban. Egész léte az anyai szeretet megmérhetlenségén nyugsáik. Ha szívét a szenvedések hullámai elborítják és lelke zivataros sötét tengerhez hasonlít, gyermeke iránt erzett szeretete a csillag, mely erőt ad neki a zivatárokkal megküzdeni. A jó anyának nincsenek sötét órái, mert bevilágítja azokat a

T Á R C Z A.

A nefelejcs regéje.

— A Debreczeni Ellenőr eredeti tárczája. —
Írta: **Koncz Ákos.**

Lágyan zsongó patak partján szerényen viruló ki s nefelejcs, ki ne szeretne tégedet? Piczi, kék csillagos virágod a kéklő eget juttatja eszünkbe, melyen milliárd és milliárd csillag ragyog. Szerénység és elvonultságod megtanít bennünket arra, hogy az is számíthat szeretetre, ki nem keresi a nagy világ zaját, nem keresi a feltűnést.

Ott érzed jól magad a csevegő patak ezüstös fodrainál, ezek csókolják piczi virágaidat, ennek csöppjei üdítnek, nevelnek és te ezért hálás vagy, mert ott maradsz oldalán, kis égszínké féjcskédet reáhajtod a kristálytisza vízre s ha elhalasz, elhervadsz azurkék virágaid behullanak a csobogó vízceppék közé, siri ágyat ott vetsz magadnak annak kebelén, ki üdítőleg nevelt és gondozott.

Szeret mindenki, pedig az Alkotó még illatott sem adott kis kék virágodnak. Szende és egyszerű vagy, mint a romlatlan lélek, kinek legnagyobb kincse: egyszerűsége. De bár illatod nincs, van benned annyi báj, annyi kellem, hogy felemelt lövel járhatnál bájos virágtársaid között.

De ezt nem teszed... elvonulsz a vizek

mellé himes fűszőnyeg közt találd jól magadat, a patak hős vize táplálód és az italt kereső fülemile barátod.

Pedig büszke lehetnél, mert nevedhez sok édes remény, boldogító ábránd, kedves emlék, végtelen valóság és költészet tapadt.

Hányszor voltál már két szerető sziv, talán édesen titkolt szerelmének taruja? Hányszor láttál már egymásért égő lelek szeméből reménytelen könnyeket hullani, melyeket piczi kelyhiddel fogtál fel? Hány boldogságát vesztett sziv őrzött meg kegyellett szent könyvében? Hány sóhaj, mennyi köny, fájdalmas és örömteljes megemlékezés, a sziv gyász, bánata, öröme, boldogsága tapadt te hozzád édes kis virágom? Hány kihamvadt világnak voltál te, — elhervadt virágod — egyetlen kincse, mert eszébe juttattad a hűtlent, ki a megemlékezés symbolumát: piczi virágodat adta emlékül és mégis feledett? Mennyi tört reményről, szétfoszott ábrándról, visszajöhetlenül elmult tündérvilágról tudnál szólni és mennyi beteljesült édes boldogságról tudnál csevegni, ha ajkaid volnának.

Oh be sokat tudnál te beszélni a sziv titkos epedéseiről, bánatáról, örömről, boldogságáról... a sziv életéről.

Hálából édes kis virágom leirom regédet. Ha téged látlak, eszembe jut a boldog mult, midőn egyik ábrándot a másik után szőttem; feltűnik lelkemben az a szép világ, mely oly mosolygó, színes, verőfényes volt

egykoron. Sok elmult azóta, sok elveszett, de hozzád kis nefelejcs nem lettem hűtlen. Most is ápollak szobámban. Te vagy az egyedüli, ki nekem naponkint új és új örömet adsz, midőn kinyílik egy-egy piczi kék virágos csillagod.

Évezredekkel ezelőtt, réges-régen, még mikor jobbak voltak az emberek, mikor az önzés és ámitás nem vittek olyan előkelő szerepet az életben, boldogan uralkodott a kehiták népe felett a szelid lelkű Zend király.

A kehitákat hiába kereszük a történelem lapjain, még emléküket is elmosta az idő, alkotásaik romba dőltek, még a nemzeti génusz sem virraszt e nép multja felett. É tüntek a kehiták, nem tudni hová és mikor? Pedig nagy volt hajdan a kehiták országa. Határukat maguk sem tudták, jóllehet tüzes paripáikon nagyon messzire elszárguldoztak párdunözörökért és a zebirnek bársonynál finomabb piros gyapjáért.

Az egész ország egy búbajos liget volt, meg-meg szakitva zöld mezőkkel, melyek millió csodásabbnál-csodásabb virágokat termettek. A dus harmat, mely itt a földre szállt, az óriási, most már kiveszett virágok rengő kelyhét megtöltötte s ezekből ivott egyaránt a szomjas vándor s a dalai közt kifáradt ékes szavú „Szomor“ madár. Rhododendronok, balsamorák, lobeliák, pálma és gyapotfák egész erdőt képeztek és az

Ielkében égő örök szeretet lángja. Az anya nem ismeri a szenvedésnek oly nagyságát, melyet gyermekéért el ne szenvedne és mikor néha élte árán kell neki életet adni, boldogan hal meg, ha tudja, hogy gyermekének élete mentve van. A tudat, hogy a gyermeke az övé, szerelmének virága boldoggá teszi az anyát és azért ne csodáljuk, ha az anya így ünti ki örömet a világ előtt: akit szerettek, csodáltak és magasztaltak, az az én gyermekem, én nem éltem hasztalan!

Itt, igen itt, az anyaság mély titkánál magasztosul fel a nő a hideg világ felett, a szeretet napjával tündököl és jótékony meleget áraszt

Mi tisztelni akarjuk a nőket és nem csodálni agyrendszerük termékeit. A tudást megcsodáljuk a férfiban, míg a nőnél a szív kincseiben gyönyörködünk. A nő legyen művelt, szellemes, de a tudós nőtől már Moliere is megijedt.

Nekünk az a véleményünk, hogy a különben is zülleni indult társadalmat csak az anyák menthetik meg. Ha valaki anya és nő, ezzel betöltötte hivatását. Aki pedig hivatását betölti, az használt ott, ahová állították és munkásságának eredményei egyesekre és az egész társadalomra üdvösök lesznek.

Ne vonjuk el a nőt eredeti rendeltetésétől, mert az idegen, egyeniségéhez nem illő talajban élte fája nem fog hozni virágokat, annál kevésbé gyümölcsöket. Hagyjuk meg őt azon a helyen, a hová őt a jó Teremtő állította. Ne kényszerítsük oly körben

élni, mely rajta nem javít, csak ront. nem emeli, hanem inkább leszállítja arról a magaslatról, melyen a szeretet az uralkodó.

Hagyjuk a nőket békében és szeretetben uralkodni és ne tegyük ki őket a divatos áramlatok hullámainak. A nő maradjon egyeniségéhez mindig hű, legyen nő a szó nemes értelmében és többre ne vágyják.

Még női-sségének zománca rajta ragyog, addig minden becsületes férfi meghódol előtte.

Az osztrák miniszterium.

Debreczen, október 7.

A legújabb osztrák miniszterium, megalkult az imént s mi nyugodtan néztük, hogy abban egyetlen egy parlamenti tag sem talált helyet. Ő felsége a bécsi reichszath tagok soraiban, senkit sem talált, akit legmagasabb bizalmával megtisztelhetett volna vagy ismét a parlamenten kívül akart miniszteriumot alakítani, amely a párttaktika és pártviszály békői által nem gátolva és a pártok felett állva, magasabb álláspontból kormányozzon.

A kabinet összeállítását sikerültnek lehet tekinteni, habár kiegészítését már most kilátásba helyezték. A lengyel és a cseh landsmann-minisztereket, mind a kettős tárca nélkül, csak a reichszath legközelebbi ülés szakának elején fogják kinevezni.

Miután nem pártokból ered a kabinet, nem is kell a pártokkal törődnie és magasabb politikai őrtonnyból tekintve el a pártok felett kell igazolnia a magas bizalmat, melylyel az uralkodó őket oly teljes mértékben megajándékozta.

A magyar állam szempontjából tekintve, meggyugtató ténynek kell tartani, szerencsés

és örvendetes körülménynek kell megjelölnünk, hogy végre felelős osztrák miniszteriummal állunk szemben, a mely az állandóságnak és a korona bizalmának minden attributumával ellátva, méltó és bizalmat érdemlő ellenfelet képez, tekintettel a felette fontos tárgyalásokra és szerződésekre, melyek legközelebb megvitatás alá kerülnek.

Benn kedvezőtlen előjelek és Magyarország szemben felette komoly helyzet kísérik az osztrák miniszterium hivatalba lépését. Az osztrák nemzetiségek decentralizáló tendenciája, a szlovének és csehek makacs ellenállása, a lengyelek és rutének telhetetlensége s mindenekelőtt az antiszemitizmus és a klerikalizmus orgái bátortalanították az államfenntartó németiséget, csüggetteggé és kiszámíthatatlanná tették Ausztria legmegbízhatóbb elemét. Az osztrák szabadelvű párt romjai felett romboló tendenciák forgó szele vágat, a mely tendenciák csak egyben találkoznak: feldolni, a mi létezik; lerombolni, a mi fel van építve; megsemmisíteni, a mit a népszabadságért az idők folyamán vér és vagyon feláldozásával fátárságosan kiküzdöttek a nép-k.

E belső helyzetre következnek a roppant feladatok gazdasági téren. A bankkérdést megoldani, a valutát rendezni, a hátralékos államjegyeket bevonnai, az ezüst-kurans kérdését rendezni kell. A gazdasági kiegyezést törvény és jog szerint kell tárgyalni és tiz esztendőre megkötöni. Az osztrák tüzeskedők a kereskedelmi és ipari követelések terén sikereket akarnak elérni és vívmányokat felmutatni, egyszerű hozzájárulásuk ellenértékében.

Ezzel szemben a kiegyezés és a bank kérdés tekintetében Magyarország és a kifogástalan jogosság álláspontján áll és szilárdan el van határozva, hogy az osztrák kabinetől a magyar állami érdekek rovására minden előnyt és minden sikert megtagad. Itt egy erős, egységes és konszolidált nemzet s annak hivatott képviselői várják az osztrák minisztereket. Október 15-én akar-

ezekből előtörő illat elterüli az egész vidéken. Virág, öröm, boldogság és megelégedés egy esodás ő-szhangba olvadtak össze.

Zend király udvara fényes volt. Márványból épített palotában lakott, melyben a butorok ezüsttel és arannyal voltak díszítve s nehéz keleti szőnyegekkel lefedve. Trónja elefántcsont, mennyezete ékszínkék bársony, míg a falakat a kehiták őseinek gyémánt-foglalatu képei ékesíték. A termék szögleteiben csodálatos nagyságu keleti növények pompáztak, egyszóval paradcsom volt az egész kastély. A hatalmas épület jobb szárnyán, az égbenyülő torony alatt volt Zend király egyetlen leányának, Zelindának lakosztálya. Hét szoba, mind a hét kék selyemmel bevonva. Elefántcsontból készült szüzi ágya fölé aranymennyezet borult, míg előtte a jég-sarki hermelin vakító fehér bőre hevert...

Zelinda 17-ik évében járt. Nyulánk, magas alakjára festőileg omlott aranyfátyol gyanánt bársonynál finomabb szőke haja, melyet homlokán gyémánt diadém foglalt egybe. Szemei hasonlítottak a nyári égbolthoz. Selyem pillái beárnyalták a bájos szemeket, melyek gyöngédséget, kellemet és szelidséget sugárzottak ki. A ki egyszer beszélt vele, nem tudta elfeledni sohasé.

Rendesen ezüstszálakból szőtt ruhában járt, melyet aranyöv szorított karcsu derekához. Énkint csak egyszer öltött aranyrubát, midőn a Napisten ünnepén bemutatta szüzi áldozatát: száz hófehér gerliczét.

Ezeket ő maga nevelte, maga etetgette, nem csoda tehát, ha annyira megszelidültek, hogy piros ajkairól egyenkint csipdesték el a gránátalma magvait. — S mikor eljött a „szüz áldozata“nak napja, egyenkint megcsókolta mind a százat és e csókoktól a kis bohók elaludtak örökre.

A nap nagy részét virágai közt töltötte rabnővel, kik büvös keleti regéket meséltek

előtte, melyeket azután Zelinda még jobban kibővített élénk keleti fantáziájával. Különösen szerette Miriám nevű rabnőjét, egy szenvedélyes, égő fekete szemű leányt, kit a föld másik sarkáról vett meg Zend leányának egy halom aranyért és ötven párduczborért.

Urnő és rableány mindig együtt voltak, nem hagyták el egymást egy pillanatra sem.

Zend szerette volna leányát már férjné látni, de eddig a kehiták vitézei és daliái között egy sem akadt, ki tetszett volna az ábrándos szemű Zelindának.

Ünnep van Zend király udvarában.

Ezer napi járó földről vitez lovagok érkeztek hófehér paripákon követségbe a kedorák ifju királyától Zend udvarába. Mind mind nemes lovagok, ábrándos női arczzal tüzes égő szemekkel. Fegyverzetük vert arany és ezüst, ruházatuk nehéz bársony, hatalmas vállakon kaczagány nyugszik, elefántcsont markolatu kardjuk aczélpengéjén játszik a napsugár... egész gyönyörűség nézni a nemes lovagokat.

Zend fogadja őket királyi termében hogy előadhassák jövetelük czélját. Előlép Bezdéd lovag s intésére keleti szokás szerint hétszer hajtja fejét földig a lovagsereg a kehiták hatalmas királya előtt s azu tán így kezdi beszédét:

Kehiták dicső fejedelme! Országod büszkesége, ballgassd meg szavam. A kedorák ifju fejedelmének megbizásából jövünk, hogy megkérjük részére egyetlen leányodat Zelindát. Hallottatok már bizonyára ifju királyunk vitézségéről, diadalairól, hallhattad, hogy nemes szívű, bölcs, hatalmas és igazságos fejedelme népeinek. Országga paradicsom, melyben népe szerete környezi; a jók áldják, a gonoszok rettegik igazságát. Kincse mesés, mit hogy megmússom, ezer darab elefántcsontot, száz ragyogó gyémántot, ezer biboröltönyt és ötven hófehér lovat küld általunk

jegy ajándéku. Hatalma fénylik, mint a Napistené, lelke szelid, mint a méla hold, lelkén a dicső tettek csillagainak ezrei ragyognak oh add, oh add kehiták hatalmas fejedelme Urunknak szemedtényét, egyetlen leányodat, az aranyszőke, nefelejesszemű Zelindát.

Amint Bezdéd beszédét bevégezte, ismét hétszer hajlott meg a lovagsereg Zend előtt tiszteletteljesen várva válaszát.

Jó Bezdéd, nemes lovagok, vigyétek haza Uratoknak fejedelmi üdvözetemet; most pedig üljetek terített asztalokhoz s aranykupákból igyatok áldomást. Oldjátok le fegyverzeteket, legyen ma öröm e házban, daloljatok és játszatok, míg Zelinda válaszát meghozom.

Zelinda termében ül rabnőjével: Miriámmal. Csevegtek, daloltak, midőn belépett Zend, gyöngéden homlokon csókolta leányát.

— Zelinda! — szólt gyöngéden — lovagok érkeztek udvaromba a kedorák hatalmas királyától, dus ajándékokkal megkérni kezdet. A szomszédos termekben várják válaszodat. A kedorák királya hatalmas, népe jó, lovagjai rettenthetlenek, országa mesés gazdag, szive nemes, szép, mint a Napisten, gyöngéd mint a keleti zephyr . . . nyujtsd azért neki kezdet.

— Vezess a lovagokhoz atyám, hogy hogy megadjam nekik válaszom, zfelelé Zelinda, gyöngéden átkarolva édes atyját.

Amint Zelinda a terembe lépett, a lovagok az ámulattól nem bírtak szóhoz jutni. Ennyi báj, ennyi szépség láttára némelyiknek az aranykupa kezében maradt, de legjobban meg volt büvölve Bezdéd, midőn szemei Zelindáéival találkoztak. A vér hófehér arczába szökött, egész testében remegett s a hatalmas lovag, ki egymaga százakkal küzdött a harc hevében, nem tudott szóhoz jutni.

Zelindának elég volt Bezdédet látni, hogy tagadó választ küldjön a kedorák ifju királyának.

nak Budapestre jönni Badeni miniszterelnök, Glanz báró kereskedelmi és Bilinszky, lovag pénzügyi miniszter urak, hogy a tárgyalásokat minden irányban, minden függő kérdésben felvegyék. Politikai okosságukban, a tényállás gyors felfogásában azonnal be fogják látni, hogy a szükséges balérokai a keresett sikereket s a kívánt vívmányokat itt hiába keresik, innen haza nem vihetik. Itt mind a két szerződő fél csak egy sikert vívhat ki, amelyet korrekt tárgyalás során értek el s amely ennek folytán mind a két felet kell hogy megnyugtassa: szigorú jog és legszigorubb igazságosság! E törekvésben itt támogatásra találunk, ez irányban követni fogjuk őket és a kívánt célt közösen iparkodunk elérni.

Nincs okunk az osztrák kabinet komolyságában és igazságos szándékában kételkedni, de hivatalba lépésükkor tett nyilatkozataikban nem is találunk okot elhamarkodott megítélésükre. Az új osztrák kabinetet nem fogadtuk bizalmatlansággal, azonban vak bizalommal sem üdvözölhetjük őt. Lovagias lojalitás és barátságos szomszédi rokonszerű az, amivel az osztrák minisztereket üdvözöljük hivataluk elfoglalásakor. Egyébb semmi.

— **Ki lesz az esperes.** Az alsó-szabolcs hajduvidéki ev. ref. egyházmegye esperesse — mint a H. Böszörmény és Vidéke írja — előreláthatólag Zsigmond Sándor h. szobozói lelkész, az egyházmegye főjegyzője lesz. Több egyházközség szavazott már eddig is őrá.

— **A külügyminiszter czime.** Bécsből jelentik, hogy a közös külügyminiszter, valamint a hatásköre alá tartozó hivatalok czime egy szombatira keltezett és a hivatalos lap vasárnapi számában megjelent legfelsőbb kézirat által a monarchia közjogi intézményeinek megfelelőleg fog változni:

császári és királyi sáz miniszteré, re. illetve a magas uralkodóház minisztere, czimre. A teljes czime tehát „A külügyek s a császári és királyi ház” miniszteré” lesz.

— **Belföldi hírek. (Közigazgatási bíróság.)** A jövő év október 1-én lép életbe, a közigazgatási bíróság azon törvényjavaslat alapján, mely legközelebb plerum elé kerül. — **(A függetlenségi párt árnyalatok egyesülése.)** A függetlenségi párt árnyalatok legközelebb közös bizottságot küldenek ki az egyesülés megbeszélésére. — **(A néppárt Somogyban.)** A néppárt erősen szervezkedik Somogyban bár a tulzókkal szemben más tábor is van, mely tisztességes eszközöket igyekszik a népet az új törvényekről felvilágosítani, úgy hogy valószínűleg kudarcot fognak vallani a néppártiak. — **(Arczkép-leleplezés.)** Szatmármegye közgyűlésén leleplezték Kossuth Lajos életnagyságu képét, mely alkalommal az ünnepi beszédet Jékely Zsigmond, a függetlenségi párt elnöke mondta. — **(Új államtitkári állás.)** Ő felsége személye körüli miniszter mellé második titkári állást akarnak rendszeresíteni.

— **Külföldi hírek. (Csehek egyesülése.)** Az ifjú és őcsehek a küszöbön álló községi választások alkalmából egyesítésre léptek. — **(Új méltóságok.)** Bacquehem markit legközelebb Stájerország kormányzójává, Schönborn grófot pedig a közigazgatási bíróság elnökévé nevezte ki a Felső. — **(Vádol-uralkodó.)** A montreali (Canada) francia újság azzal vádolta, a belga királyt, hogy Sarolta császárnőnek, — kinővére — összes vagyonát eltékozte. Az illető újság ellen a legerélyesebben lépett fel a belga konzul. — **(A pápa allokucziója.)** Hír szerint a pápa allokuczióban fog utlakozni a római ünnepek ellen. — **(Pasteur temetése)** A nagy francia tudóst tegnap temették óriási részvét mellett. — **(Intervenáló nagy**

hatalmak.) A nagyhatalmak képviselői közös megállapodásban felszólították a portát, hogy állítsa helyre a rendet, melyet az örömeny zendülés megzavart, nehogy az ott lakó idegeneket valami baj érje. — **(Fejedelmi személyek találkozása.)** Konstantin nagyherceg és Károly portugáli király Párisba érkeztek és meglátogatták Faure elnököt. — **(Magyar lovag.)** A konstantinápolyi hadügyminiszter megvett 16 darab magyar lovat a múlt héten. A lovak annyira beváltak, hogy a miniszter több száz darabot rendelt 275 frt átlagos áron.

Országgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, október 5.

Szegény miniszterek! A forró nyári napok után egy kissé hűvösödik a levegő, de nekik mégis melegük van, mert nyakra-főre interpellációjuk többé-kevésbé fontos ügyekben. Ma is nyolcz interpelláció repült feléjük, természetesen jobbára az ellenzék táborából.

A lövegek azonban nem voltak valami súlyosak, mert a képviselők sorai nem ritkultak meg a nyolcz interpelláció alatt. Barátságosan kezelték a mamelukok és szélső báliai, sőt még a néppárti jelölteknek is jutott innen-onnan egy futó mosoly.

Eadrey azért interpellálta a belügyminisztert, hogy miért semmisítette meg Hódmező-Vásárhely törvényhatósági közgyűlésének azon határozatát, melylyel Kossuth Ferencz ünnepélyes fogadtatását elhatározta.

Madarász József egyik szatmármegyei iskola ügyében szutyongatta a kultuszminisztert.

Veszter Imre a magyarországi és galicziai határügyben interpellált.

Bujanovics Sándor a kuralis zsellergy szabályozását sürgette, mint olyat, melyre égető szüksége van.

Nemes lovagok! — szólalt meg csengő hangon Zelinda — Üdvözlöm fejedelmi Urakat és mondjátok meg neki, hogy szívem már nem szabad és így az övé nem lehetek. Dzella, a szerelem Istene adjon neki feledést, mert én őt nem szeretethetem.

Mig beszélt, tekintete Bezdéden nyugodott. A lovag nem bírta e tekintetet kiállani s lesütött szemekkel hallgatta meg Zelinda visszautasító válaszát.

A lovagok csakhamar felcsatolták aranyöveiket, s szelvésként rohantak hazájukba. E naptól kezdve nem volt nyugalma Zelindának. Zárkózott lett s csakis Mirián előtt nyílt meg a szíve.

Bezdéd vitte el nyugalmát. . .

A kedorák királya türelmetlenül várta lovagjait.

Midőn pedig a lesújtó hírről értesült, keleti szenvedélye oly erővel tört ki, hogy a lovagokat Dzellének, a szerelem istenének oltárára hányatá, csakis Bezdéd menekült meg gyors lován, amely zugó viharként vitte lovasát a világra.

Este van. A nap bucsusugarai megaranoyozzák a természetet, mely álomra készül. Bűbajos, keleti alkonyat. Csend van mindenütt. Csak néha-néha suhan át egy-egy illatos zephyr a légen, itt-ott egy elkésett madárka örömhanga hallatszik, hogy feltalálta aggodó párját és kicsinyeit . . . pár perc és a kedves alkonyat egyszínű fátyola borult a természetre. Majd kigyulad a ragyogó esthajnalí csillag, nyomában pedig a szende hold teríti szét ezüstös palástját a nyugvó természetre.

Zelinda és Mirián egy óriási platánfa alatt ülnek, kicsiny márványpadán, Zelinda elmerengve hallgat, míg a rabnő átszellemlőn dalol édes szerelemről, boldogságról. . .

De im lódobogás hallatszik, pár másodperc s a két leány előtt ott látjuk az üldözött és menekülő Bezdéd lovagot.

Zelinda gyönyörrel simult a lovag keblére. Előtte volt, kiért annyit epedett . . . sirt . . . szenvedett . . . imádkozott.

Zend értesülvén a lovag sorsáról, készséggel adott neki menhelyet királyi lakában sőt néhány holdjárás után annyira megszerette Bezdédet, hogy atyai áldását adta az ifju párra.

Öröm és boldogság volt az ifju pár élete . . .

Amint nőtt a Zelinda boldogsága, úgy nőtt Miriának, a rabnőnek szomorúsága. Sötét szemeiben csak néha-néha lobbant fel az eltitkolt szenvedély világa. Egyébként csöndes volt most is, mint régen, ragaszkodott urnőjéhez s csak az fájt neki, hogy Zelinda nem hallgatta már oly szívesen a „fájdalom dal”-át, hanem azt akarta, hogy a rabnő soha el nem muló gyönyörrel, boldogságról, édes szerelemről daloljon.

Zelinda azt hitte, hogy a szabadságért eped rabnője, azért tehát visszaadta neki szabadságát, de kérte, hogy maradjon ezentul is mellette.

Bár engedte volna elmenni Miriánom. . . A rabnő keleti szenvedélylyel olthatatlanul szerette Bezdédet. . .

Hiába neki is volt szíve! . . .

Néhány holdjárás múlva Zelinda azt vette észre, hogy férjének ölelése nem oly forró, csókja nem oly édes, mint ezelőtt. — Eleinte azt hitte, hogy csak képzelődik, de később napról-napra meggyőződött, hogy hogy férje kaveset van mellette, már nem simogatja oly gyöngéden aranyhaját, beszéde nem oly lágy, szavai nem oly sutogók . . .

Nem csoda ő is szerelemre gyult a szenvedélyes rabnő iránt . . .

Zelinda, midőn egy álmatlanul töltött éj után felkelt, nem találta Miriánom seholsem. A szolgálk csak annyit tudtak mondani, hogy az éj sötétjében robogva száguldott el két lovas a vár udvaráról.

Se Bezdédet, se Miriánom nem látta Zelinda sohasem. . . Atok nem jött ajkaira. Hervadt lapról-napra, nem érdekelte a világon semmi.

Reá nézve csak egy boldog múlt volt, egy fájdalmas jelen és reménytelen jövő. Órákig elmerengett szótlanul és az érte epedő kehida lovagok esdekléseire hideg maradt . . . nem csoda . . . nem tudott többé hinni férfinak.

Midőn pedig leszállt a nap és csend volt mindenütt, Zelinda kiment a kertbe és leült az „Ezüst tó” selyemtüves partjára, hosszan elúezve a fodoros habokat, melyeket az esti szellő a part szélére hajtott. A multa gondolva, egy-egy csepp könnye esett a tiszta tó vizébe s ezekből a kék saemekből kicaorduló könnyekből lett a nefelejcs kék virága, mely aztán elborította az egész tó partját. A csöndesen folydogáló viz később lágy párnáján, hullámozó, ringó keblén elvitte e kis virágot az egész világra s azóta kis nefelejcs a megemlékezni tudó szeretet virága . . .

Zelinda addig-addig ábrándozott vesztett szerelméről az „ezüst tó” partján, míg végre sokat szenvedett lelkét a Napisten magához vette. Ott halt meg kedvencz helyén, a tó partján s a kis nefelejcs részvétlél hajtották őt, kinek fájó könnyeiből ébredtek életre.

Ez a nefelejcs virul most a vizek partjain s virulni fog mindaddig, míg tört remény, édes ábránd lesz a földön . . .

Élete örök, mert ezek sem mulnak el a földről soha . . .

Piros szegfűs Serban Miklós erdélyi italmérési ügyben szolt, miközben a már rég elhunyt Pontius is emlegette a brassói pénzügy igazgató rovására, ki szerinte egy kezdeményező lépést sem tesz ebben.

Drakulics Pál a görögkeleti egyházalap vagyonáról óhajtott tudomást szerezni.

Visontai Soma az állampénztári felesleg elhelyezési ügyében kért felvilágosítást; végre Neményi két bizottsági jelentésének bemutatásával és a földművelésügyi miniszternek azon kijelentésével, hogy válaszulni fog legközelebb Bernáth Bélának és Remete Géának, az ülés nagyobb baj nélkül véget ért, úgy hogy a képviselő Urak közül egy sem késelt el az ebédről.

Forgácsok a politika és a társadalom műhelyéből.

Az ellenzék lapjai folytonosan gucyolják a pénzügyminiszter fölölégét. Nem csoda! hisz ők nem tudnak fölöléget felmutatni semmiben. A kinek pedig nincs, az haragszik arra, akinek van.

*

A szé baliak megmosolyogják Wlassicsot a sok levélíráért és csodálkoznak, hogy miképpen tud annyi levelet írni. Ezen se csodálkoznak, mert ők mélyen érzik azt, hogy meddő munka volna az ő levélírásuk, úgy sem olvasná azokat senki.

*

Pázmány bikaviadalokat akar rendezni a millennium alkalmából.

Nagyon kár volna ezt Spanyolországból importálni, mikor van elég torreadór a függetlenségi pártban, kik egymás ellen hadakoznak.

*

Azt hallottuk, hogy Tiszait több térj arra kérte, hogy ne hozza színre a kis hőrcsögöt, mert azóta otthon sokkal több angol tapasztalás van szükség.

*

Évva Lajos haragszik a művésznőkre és lassankint kizavarja őket a népszínházból. Bezzeg ha az Ádám névre hallgatna, ő kelme is másképpen beszélne.

*

Az osztrák pinczerek a vendéglősök kongresszusán azt kérelmezték, hogy a vendéglősök őket ne a kereszt, hanem a vezetőknél szólítsák. Félő, hogy egy újabb kongresszuson azt kérik, hogy bruder schaftól ihassanak a vendégekkel.

Városi és megyei hírek.

Debreczen város a múlt hónapban.

— A közigazgatási bizottság ülése. —

A városi közigazgatási bizottság szombaton délután tartotta havi rendes ülését gróf Dégenfeld József főispán elnöklése alatt. Az ülés legfontosabb tárgya volt az állami anyakönyvvezető hivatal önállósítása iránt tett előterjesztés, melyre vonatkozólag — mint lapunk más helyén megírjuk — feliratot intéz a bizottság a belügyminiszterhez.

A szakeladók szeptember hónapról szóló jelentései tudomásul vétettek. Közöljük azokból a következőket:

A polgármester jelentése

szerint a rendőrség lopásért 5, rendőri kihágásért 100, súlyos testi sértésért 1 egyént tartóztatott le. A tolonczok száma volt 66. Önálló ipargyakorolhatására 26 egyén kapott igazolványt. A katonaság létszáma volt 240 közhadseregbeli 81 lóval és 1949 honvéd 30 lóval. A lakosságnál állandóan 510 ember volt elszállásolva.

A lakosság állami adó fejében 31385 frt 70 krt fizetett be, 6 1/2 %-os pótdadó 1163

frt, hadmentességi adó 197 frt, utadó 4461 frt folyt be. Egyéb illetékek és adók czimén 1650 frtot szedett be az adóhivatal.

A t. főorvos jelentése

a szeptemberi állapothoz képest kedvezőtelenebbnek festi a közegészségügyet, amennyiben kiskorúak között ragályos betegségek nagyobb számmal fordultak elő.

Heveny ragályok betegségek közül kanyaró és vörheny járványosan, roncsoló toroklob, hagymáz és számarhurut szórványosan jelentkeztek. — Több iskola három hétre bezárattott.

Született a város bel- és külterületén: 167 ev. ref. 45 r. kath., 6 ág. ev., 4 izr. összesen 222 gyermek (114 fiu, 108 leány.)

Meghalt 130 ev. ref., 29 r. kath., 2 ág. ev., 15 izr. összesen 176 egyén, (85 fi—91 nő). A házasságkötések száma szokatlanul magas volt, amit a polgári házasságkötés elől való menekülés okozott. Egybekelt 35 pár ev. ref., 23 pár r. kath., és 2 pár ág. ev., összesen tehát 60 pár.

A közkórház beteglétszáma szeptember 1-jén 180, szeptember 30-dikán pedig 162 volt.

A kir. tanfelügyelő jelentése.

első sorban a tanyai iskolák felállítása érdekében folyt tárgyalásokról emlékezik meg, melyek azonban ez ideig nem kielégítőek. Az Ebes és Szepes puszták alkalmas helye nem volt még megállapítható, hová egy iskola építtessék, holott a tanyákon csak mindennapi tanköteles 132 van összeírva; s ugyanannyira tehető a kisderek és ismétlő tankötelemek száma.

Az Elepen, hová legközelebb helyszíni szemle és tárgyalás van előirányozva, 130 mindennapi tankötelest, a Hegyes 73, a Kösűszeg 79 mindennapi tankötelest számlál. Annyi tehát kétségtelen, hogy minden tanyacsoporton 50 iskolába járóra lehetne számítani.

A csapókereti-iskola felállítása már jelentékeny lépéssel haladt a megvalósulás felé. A homokkertben több alkalmas telket tekintettek meg. A most kezdett szabályozás és a gépjávitó műhelytelep építése szükségessé és lehetővé teszi ez iskola felállítását is.

A faiskolai oktatásra vonatkozó törvény még a tanévben sem nyert Debreczen népiskoláinál fogadtatást.

A pénzügyigazgató jelentése

a kincstári bevételekről számol. Ezenes adóban 31722 frt 61 kr. folyt be 3764 frttal, több mint tavaly. Szeptember végén 210635 frtot tesz az adóhátralék, 17628 frttal kevesebbet, mint a múlt évi szeptemberben. Hadmentességi adó 193 frt 31 kr, bélyeg jövedék (a megyével együtt) 13178 frt 99 kr jog illeték 7014 frt, díjjövedék 386 frt dohányjövedék (a megyével együtt) 47520 frt 85 kr. (3123 frttal több mint tavaly) határvám 5565 frt fogyasztási és italadó 34520 frt (3602 frttal több) folyt be.

* A Vajda laposa. Debreczen városának a Hortobágy közelében van egy 876 kat. hold területű Vajda laposa nevet viselő csinos birtok, melyet ősidők óta kizárólag legeltetésre és kaszálásra használnak. A város bérbe adás által nosztítja ezt a birtokot s a bérlő teljesen nomád módon üzi azon az állattenyésztést, az ott kaszált szénát pedig azon egyszerű oknál fogva, mert a birtokon nincsen semmiféle gazdasági épület, csak egy hodáj se, elhordatja más gazdaságba. Az állattenyésztésnek ez a primitív rendszere, az istállózásnak és a gazdasági épületeknek abszolút hiánya két kedvezőtlen eredményre vezet: a talaj nem nyervén kielégítő trágyázást, lassanként elszegényedik, a házi pénztár pedig csak igen alacsony haszonbérhez jut. Ezen az állapoton kíván változtatni Ábrahám László t. főügyész. sbból az alkalmából, hogy az újabb hat évre bérbeadás alá kerülő birtok bér-szerződésének tervezetét a tanácsnak bemutatta.

A t. főügyész azt indítványozza, hogy a következő hat év alatt intézkedjék a tanács illetőleg a közgyűlés arra nézve, hogy a Vajda laposán megfelelő gazdasági épületek állíttatván elő, jövőben a birtok egy részén a szántás vetés is megengedjék, annyi-ál inkább, mert ennek a területnek legelője is 40 %-a eke művelés alá a legalkalmasabb talajjal bír. Ekkor remélhető, hogy a Vajda laposa két-zeresét is jövedelmezi az eddig fizetett évi 5050 frt bérnek. A t. főügyész előterjesztése annival inkább indokolt és időszerű, mert a közgyűlés épen most biztat meg a tanácsot, hogy némely birtokok jobb jövedelmezőségéről gondoskodjék.

* Őnálló anyakönyvvezető hivatal. A közigazgatási bizottság szombaton délután tárgyalta az anyakönyvvezetőknek Simonffy Imre polgármester által előterjesztett sürgős kérelmét személyszaporítás iránt. — Lengyel Imre volt szószólója annak, hogy őnálló anyakönyvvezető hivatal szerveztessék. Egyhangulag ebben az értelemben határozott a bizottság s ehhez képest felir a belügyminiszterhez, hogy a törvény 8. szakaszának utolsó kikezdése alapján még ez évfolyamán intézkedjék külön anyakönyvi hivatal rendezésére tárgyában. — Addig is, míg ez megvalósul felhívja a bizottság Simonffy Imre kir. tan. polgármestert, hogy irnoki személyzetet adjon az anyakönyvvezetői hivatalhoz, hogy az kellő módon elláthassa a szükséges teendőket — Vecsey Imre anyakönyvvezető indítványára aztán a bizottság következőleg szaporította meg a hivatalos órák számát: Hétfőn és Csütörtökön délután 11—12 óráig, Kedden, szerdán, pénteken és szombaton d. e. 9—11 és ugyanazon napok délutánján 2—5 óráig. Vasárnap d. e. 10—12 óráig.

NAPI HIREK.

T á j é k o z t a t ó.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. — Kérjük a lapnak csak az egyik példára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 óráig tartanak. Az igtató, kiadó-hivatal s az irattár a felkülső felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órakor, ünnepnapokon d. e. 11 órakor.

A Gönczy-egyesület „Otthon”-a Keresk akadémia palotájában.

Zeneestély a „Bika” kávéházban: hétfőn Magyar testvérek, szerdán Rácz Károly. Az „Angol királynő” szállodában minden kedden, pénteken és vasárnap.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva an hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-től 12-ig.

Famunkatanítás. A kézügyesítő egyesület főreáliskolai műhelyében d. u. 2—4 óráig. Kedden előkészítő csoport, Szerdán és pénteken haladó csoport.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában Nyitva minden szerdán és szombaton d. e. 11—12 órakor.

Hirlapirók értekezlete.

A debreczeni sajtó képviselői ma d. e. 11 órakor az Angol királynő egyik termében értekezletet tartottak, hol megbeszéltek, mimódon adjanak kife-

jezést a
iránt é
Imre ki
mából.
meg, ho
a debre
összes
alkalom
kifolyó
Köncz
szerkesz
ifj. Gil
felelős
kezet
heti lap
a végb
jelenés

9 órakor
dor dr.
énekés
nuk lek
voltak
gójukka
láttuk S
mestert
zépén á
gróf mi

lomok
későn k
mazkod
tul má
pedig 2

Simonff
debrez
expedi
Amster
protest
kép-ke
dr. Er
német

kezetel
gyaban
ten el
ország
meg.
reczen
Zádor
kat ki

zetbe.
is ma
kezdő
Ma m
évi ta
jelent
három
a kile
lában
évre
fel,
vanna

Ferké
az ita
szünt
gyasz
hajto
mivel
akart
rel te
sikba
hoz j
most
gyu t
igy j
viszi

A D
város
volt.
belüg

jezést a város jubiláló polgármestere iránt érzett tiszteletüknek *Simonffy Imre* kir. tanácsosnak jubileuma alkalmából. Az értekezlet abban állapodott meg, hogy az ünnepeltek f. hó 12-én a debreczeni sajtó nevében, ennek összes képviselői felkeresik, mely alkalommal az értekezlet határozatából kifolyólag az ünnepi üdvözlőbeszédet *Koncz Ákos*, a Debreczeni Ellenőr szerkesztője fogja tartani. Egyidejűleg ifj. *Gily Edét*, a Debreczeni Hírlap felelős szerkesztőjét megbizta az értekezlet azzal, hogy a helybeli összes heti lapok szerkesztőseit keresse meg a végből, hogy ők is járuljanak megjelenésükkel az ünnepség emeléséhez.

— **Az aradi vértanúk emléke.** Ma d. e. 9 órakor a rk. templomban *Wolaffka Nándor* dr. püspök piébános fényes segédlettel énekes szent misét mondott az aradi vértanúk lelki nyugalmaért. Az ájtatosságon jelen voltak a 48-as honvédek tépett harci lobogójukkal. A nagy közönség sorai közt ott láttuk *Simonffy Imre*, kir. tanácsos, polgármestert is. A ravatalra mely a templom közepén állott — fel volt függesztve *Battyányi gróf* miniszterelnök és a 13 vértanu képe.

— **Téli harangozás.** Az ev. ref. templomok tornyaiban október 6-ikától fogva a későn kelő és a korán nyugvó naphoz alkalmazkodik a reggeli és déli harangozás. Ezentúl márczius 15-dikéig reggel 8, délután pedig 2 órakor harangoznak.

— **A gályarabok emlékének fényképe.** *Simonffy Imre* kir. tanácsos polgármester, a debreczeni ev. ref. egyház főgondnoka ma expedialtatta *Wieunkamp* nevű hollandusnak Amsterdamba a gályarabságot szenvedett protestáns lelkészek emlékkönyvéről vett fényképeket kimerítő leírás kíséretében, amelyet dr. *Erdős József* theologiai tanár készített német nyelvben.

— **Szövetkezetek értekezlete.** A szövetkezetekről készitendő törvényjavaslat tárgyában az érdekelt szövetkezetek Budapesten előértekezletre gyűltek össze, melyen egy országos kongresszus összehívását beszélik meg. Az értekezleten képviselve van a debreczeni kölcsönös segítő egyesület is, mely *Zádor Lajos* és dr. *Szántó Sámuel* igazgatókat küldötte fel.

— **Beiratások a gazdasági tanintézetbe.** A debreczeni gazdasági tanintézetben is ma holnap megnyitnak a tantermek ajtai; kezdődik két hónapi pihenés után a munka. Ma még a beiratkozások folynak. Az első évi tanfolyamra még eddig csak 14 hallgató jelentkezett; de azért remélhető, hogy a három tanfolyam növendékeinek száma eléri a kilencvenet. — A pallagi földműves iskolában már befejezték a főlvételeket. Az első évre 24 rendes, 1 rendkívüli tanulót vettek fel, a második évesek pedig tizennyolcan vannak.

— **Addig iszom míg a világ világ lesz.** *Ferke Dani* nem akart megjavulni, nem akart az italtól leszokni. Gyerekkorától kezdve szüntelen ivott, úgy hogy az általa elfogyasztott fluidum egy propellert könnyen elhajtott volna. Lassanként aztán elzülött s mivel dolgozni nem szeretett, de inni meg akart, hát lopott, ott ahol ezt könnyű szerrel tehette. Így aztán egyik kóterből a másikkba került, míg végre egy félliter pálinkához jutván, azt egyszerre bekebelezte. De most az egyszer megjárta, mert a szesz meggyűt benne s neki tapasztalnia kellett, hogy így jár a ki mindig iszik, míg a temetőbe viszik. Megölte az ital.

— **A debreczeni kamara Pécs ünnepén.** A Dunántul egyik szépen fejlődő, virágzó városának Pécsnek szombaton kettős ünnepe volt. Két fényes új palotát avattat fel a belügyminiszter és a kereskedelmi ügyi mi-

niszter jelenlétében a kereskedelmi és ipar kamara épületét meg a díszes új nemzeti színházat. A debreczeni kamara is képviselte magát a pécsiek ünnepén *Grünwald József* fogalmazó által.

— **A tornacsarnok építése.** Serényen épül *Péterfián* a tornaegylet bérháza és hatalmas állandó csarnoka. Idestova fedél alá kerül egészen mind a két épület, mely egyik díszes lesz a szépen fejlődő Péterfia külső részének és büszkesége a sport debreczeni barátainak. A városi tanács, tekintettel az építkezés előhaladására, közelebb kiutaltványozta a város által megszavazott és takarékpénztárilag kezelt 8000 frtot az időközi kamatokkal együtt. A házipénztár dr. *Kenéz Gyula* tornaegyleti elnöknek összesen 8517 frt és 68 krt. fizetett ki.

— **Husz éves találkozó.** A debreczeni tanítóképződe azon volt, növendékei, akik ezeltől husz évvel végeztek, tegnap találkoztak a kollegiumban. Egymás szívélyes üdvözlése után banketre gyűltek össze, melyen részt vettek tanáraik is.

— **Wolaffka Nándor dr. Radnán.** Városunk rk. püspök plébánosa tegnapelőtt a nagyváradí bíborosl kíséretében Radnára érkezett, hol ünnepélyesen fogadnak a két főpapot. Radnán két százados évfordulóját ülték annak, midőn 1685. szept. 3-án II. Mustafa 1100 foglyot végeztetett ki a lippai vár lerombolása alkalmából. *Wolaffka püspök* ma visszaérkezett városunkba.

— **Esküvők.** *Leveleki Molnár Gusztáv* nagybirtokos hétfőn esküdött örök hűséget a kemecsei ev. ref. templomban *Mezőssy Margit* kisasszonynak, néhai *Mezőssy László* bájos leányának.

— **Égő asszony.** Tegnap d. u. az érmelléki hegyen *Tóth József* vinczellér neje a ruha véletlenül meggyuladt. A kétségbe esett asszony remülten futott ki a házból s szerencséjére szomszéd nője *Kenéz Jánosné* egy kancsó vízzel leöntötte az égő asszonyt. — Az egész háta és nyaka összeégett s orvosi gyógykezelés alá vették s mivel a sebek nem tulságos nagyok, a veszély ki van zárva.

— **Leleményes család.** Nem kis furfanggal csapott be egy nagyreményű ifju egy hiúzkerény kereskedőt, ki üzleti összeköttetésben áll a szintén kereskedéssel bíró vejével. Igen gyakran megtörténik, hogy utóbbinak a kis fia megy a nagyapjához, hogy kissébb-nagyob összeget kérjen. Megtudta ezt valami ügyes szélhámos és megeste a kis fiút a mint az utczára kiment és megszöktetette. — Azt izeni az anyád, hogy szaladj a nagyapádhoz, kérj tiz forintot. — A gyermek természetesen azonnal oda ment, az öreg pedig szó nélkül adta át a kért összeget. Az utczán várta a szélhámos és azt mondta fiúnak, hogy ő jobban tud sietni, majd elviszi a pénzt. A kis fiu átadta, melylyel a család odébb állott.

— **A debreczeni tanár kör munkaprogramja.** A debreczeni tanári körből kiküldött bizottrág f. hó 6-án ülést tartott *Jóó István* egyházker. gymn. felügyelő elnökle alatt megvitatta azon tárgyakat melyek legalkalmasabbak volnának a debreczeni tanári kör tagjait ez iskolai évben foglalkoztatni. — A bizottság az érdekes kérdéseknek egész sorozatát állította össze, így a közoktatási tanács reformját, a felsőbb leányiskolák szervezetét, a felső keresk. iskoláknak a közép iskolákhoz való viszonyát az igazgatói teendők megosztását azonkívül számos kisebb részint a tanárok helyzetére vonatkozó kérdése. — A legelső előadó dr. *Balassa József* főreáliskolai tanár lesz, aki a közoktatási tanács új szervezetét fogja következőleg ismertetni még október hó folyamán.

— **Ujőncz világ.** Zindelyezik a miskolczi kaszárnyát. . . Ez a nóta hangzik most el uton-utféleu. Be kell rukkolni, akár, akár a legény akár nem. Három évig talán nem is látja a babáját, vagy ha látja akkor is csak néhány napra. Szomoruan emeli vállára a regruta a kis ládát, melybe még most van egy kis pogácsa és egy pár rozmarinzos levélpapír. A léungból majd teik stempüre

való is annak is a kis lány nak, akit ott kellett hagyni a faluban. Az öregebb bakák ontoskodó arcczal oktatgatják az ujőnczokat biztosítva, hogy sohse busuijanak, mert szép élett a katona élet . . .

— **Rendőri hírek.** (A szökés párosan.) A debreczeni rendőrség Szolnokról ma táviratot kapott, amelyben arra kéri a szolnoki rendőrség, hogy legyen résen és fogja el *Gesre Ferencz* 20 éves könyvkihordót, aki *Just Anna* nevű 17 éves leányzóval megszökött. Azt hiszik, a szerelmes pár Debreczenbe zónázott. — (Vásári tolvajok.) A vásár ismét megtermette a mega tolvajait és zsebmetszőit. A rendőrség ezek közül a veszedelmes emberek közül töböt megcsipett. (Leharapta az ujját.) *Bordás Ferencz* valami szelid szóváltásban poton cserdítette *Befedi Mihály* czimborát. A sértett önéretü *Befedi* ma találkozt *Bordással* s bosszúból leharapta ennek egyik ujját. — (Megvadult bivaly.) *F. J.* földbirtokos egyik bérese bivalyt hajtott a Hatvan utca végén a vásárba. A fekete jöszág valamitől megvadult, mialatt elgázolta és felöklelte *Tariska Lajosné* bárán di asszonyt. A béres a rendőrség elébe került.

Táviratok.

A miniszterelnök gyásza.

Budapest október 7. (A Debreczeni Ellenőr eredeti távirata.) Budapesten az a hír terjed el, hogy *Máté Ferencz*. *Bánffy miniszterelnök* apósa, öngyilkosságot követett el. A hír még megerősítésre vár.

Budapest, október 7. (A Debreczeni Ellenőr eredeti távirata.) *Máté Ferencz*ről, *Bánffy báró* miniszterelnök apósáról elterjedt ama hír, hogy öngyilkos lett, sem megezfólva, sem megerősítve nincs. Csak annyi bizonyos, hogy meghalt.

Budapest, október 7. (A Debreczeni Ellenőr eredeti távirata. Érkezett délután fél négy órakor.) *Bánffy báró* miniszterelnök apósának öngyilkossága a délutáni órákban megerősítést nyert. Fővárosszerte pertraktálják az esetet, legvalószínűbb az a feltevés hogy a miniszterelnök apósa gyógyíthatatlan elmebetegsége miatt követte el az öngyilkosságot.

A király Zágrábban.

Budapest, október 7. (A Debreczeni Ellenőr eredeti távirata.) Zágrábból táviratozzák, hogy a király ő Fesége ma fogadta a bosnyákok tisztelgő deputációját. Érdekes látványt nyújtott az az exotikus öltözetű küldöttség felvonulása. A király szívesen fogadta a deputációt.

Vonat összeütközés.

Budapest, október 7. (A Debreczeni Ellenőr eredeti távirata.) *Brüsszelszélből* telegrafálják, hogy ott borzasztó vasuti katasztrófa történt a délutáni órákban. — A brüsszeli pályaudvar közelében két gyorsvonat a hibás váltóigazítás miatt összeütközött. Tíz ember azonnal meghalt, negyvenen pedig súlyos sérüléseket szenvedtek. A sebesültek között van *Bernart*, volt belga miniszterelnök sógornője is. A vizsgálatot nyomban megindították.

Irodalom — Művészet.

* Rőptében a nagyvilág körül című páratlanul népszerű vállalat a 14-ik füzet megjelenésével immár befejezéséhez közeledik. Igen természetesnek találjuk azt a nagy hódítást, melyet ez a fényképsorozat már az első füzet megjelenésével a közönség minden rétegében elért. Mert a „Rőptében a nagyvilág körül“ minden tekintetben oly tökéletes mű, melynél úgy a bemutatott dolgok felette érdekes volta, mint a kivétel — mely a fényképezési művészet valóságos remeke — még a legnagyobb kritikus elismerését is kell hogy kivívja. Innen van az, hogy a nagyvilág legérdekesebb pontjainak hű másolatban való reprodukciója mind több és több — sok ezer — embert hódított meg már csupán a mi hazánk lakói közül is, és a föld kerek ségü eddigelé nem kevesebb, mint tizenhat millió példányban forog közkézen. A most megjelent tizennegyedik füzet tartalma még mintegy fölülmulni látszik a többi. Valóban nem tudjuk, melyik pompás képen pihentes-sük meg szemünket: az a londoni „Szent Pál székesegyház“ mutatja, a veneczei „Márkus templom“ gyönyörű renaissance épületén, az „Alexandriai kikötő“, a „Baylerbeyi császári palotán“, a „Japáni kiotói szászarku tempomon“, a „Mexikói székesegyházon“ vagy melyiken a sok közül?

Ez a füzet is, mint a többi, vidékre küldve 35 kr-ért rendelhető meg az Egyetértés kiadóhivatalában Budapesten, mely előfizetéseket is elfogad az egész műre 16 füzetre 5 frt 60 krral, 8 füzetre 2 frt 80 krral, 4 füzetre 1 frt 40 krral. Az egész műhöz díszes bekötési táblák készültek, melyek 1 frt-ért kaphatók ugyancsak a kiadóhivatalban. A „Sólyomvadászó“ című jutalomképet mindazok, kik a 16 füzetet megrendelik, teljesen díjlanul kapják. Koppay tanárnak a gyönyörű festménye az eredetitől meg nem különböztethető, hűen van színnyomatban reprodukálva és minden szalonnak díszét képezheti. A képhez gyári áron megrendelhető keretek kaphatók, melyeket egyik elsőrangú hazai keretgyár állít elő.

Közgazdaság.

A kőbányai sertésszállások kiürítése.

— A földmivelésügyi miniszter rendelete. —

Gr. Festetics Andor földmivelésügyi miniszter a kőbányai sertésszállások mielőbbi kiürítése és megújítása, tehát közvetve a hazai sertéskereskedelem e főpiacza újra megnyithatása érdekében okt. 4-iki kelettel az alábbi fontos körrendeletet bocsátotta ki:

„Folyó évi szeptember hó 30-án 73960. sz. a kelt körrendeletem kapcsán minél szélesebb körben való azonnali közhírrététel végett értesítem a törvényhatóságot, hogy az osztrák cs. kir. belügyminiszter ur velem egyetértőleg eljárva, tekintettel a kőbányai sertésszállások közgazdasági érdekeink által kívánt mielőbbi újból való megnyithatására s azon célból, hogy ezen intézkedés által a kőbányai sertésszállások mielőbbi kiürítése előmozdittassék s így a fertőtlenítés Kőbányán mielőbb megkezdhető és befejezhető s ezzel a kőbányai nagy sertésszállás korábbi rendeltetésének gazdaközönségünk érdekében mielőbb visszaadható legyen, a sertéseknek Magyarország területéről Prágába és Bécsbe való bevitelét a Kőbányán levő sertésállomány kivételével — egyelőre addig míg a Kőbányán levő jelenlegi sertésállománynak legáltalább jelentékeny része onnét elszállítva nem lesz — folyó október 8-tól megtiltotta; azonban a többi osztrák városokba való bevitel továbbra is meg van engedve.

Az osztrák cs. kir. belügyminiszter ur fentemlített távirata szerint tehát a sertéseknek Prágába való bevitelét Kőbánya kivételével Magyarország egész területéről egy-

előre megvan tiltva, a Kőbányai sertések azonban Prága Ho. eschovitz állomásra bevitelük.

Az alsó ausztriai cs. kir. helytartóság pedig az osztrák cs. kir. belügyminiszter ur felhívására a Magyarország járványmentes törvényhatóságaiából származó sertések Bécsbe való bevitelét a kőbányai sertések kivételével egyelőre megtiltotta; a sertésvészszel fertőzött területekről származó sertéseknek a bécsi Productiv-Gesellschaft der Wiener Fleischelcher“ című szövetkezet és Ziegler József hentes vágóhidjaira való szállítása azonban a folyó évi július hó 7-én 44394. és szeptember hó 10-én 67373. sz. a. kelt körrendeleteimben megállapított feltételek mellett a sertésvészszel sújtott gazdaközönség érdekében és veszélyeztetett állományának értékesíthetése végett továbbra is meg van engedve.

A magyarországi járványmentes törvényhatóságokból származó sertéseknek Bécs helyre és Mödlingbe való szállítása, továbbá Csehország, Aussig, Braunau, Bruse, Budweis Caslau, Falkenau, Gablounz, Jicin, Jungbunzlau, Karlsbad, Leitmeritz, Marienbad, Mělník, Pardubitz, Písnk, Raudnitz, Rámburg, Saaz, Smiélrou, Teplitz, Teschen, Trantenu, Reichenberg és Kolin városokba való bevitelét továbbra is meg van engedve az eddigi feltételek mellett.

Szerkesztői posta.

M. A. Mindenkor szívesen felelünk a hazánk intézendő kérdésekre. A fehér lapok azok voltak, melyeket II. Richard angol király adott ki. Ezen fehér lapok a királyi javak bérbeadását rendelik el. Shakspeare II. Richard király ez. színművében (ford. Csiky Gergely) beszél ezekről a blank charters-ekről. Egyébként ezen lapok nagy szerepet játszottak a Glóster féle összeesküvésben. Ez a kifejezés pedig: Niobe módra könnyé válva. . . szintén a brit szellemóriánál fordul elő Hamletben. Értelme az, hogy a rege szerint Niobe gyermekeinek elvesztése fölött való keservében örökké könnyező szirtté változott a Sípulos hegyen s azóta a vigasztalhatatlan fájdalom jelképe.

Tizenöt éves Kérdésére, hogy milyen regényeket ajánlunk Önnek olvasásra röviden azt feleljük: egyiket sem, mert aki tizenöt éve korában a helyesírást se tudja, annak nem regényt kell olvasni, hanem leccskéket venni az ortographiából.

Elmúlt a nyár. . . Mi is ezt tartjuk, olvasóközönségünk is ezt vallja, tehát se nekünk se nekik nincs szükségük arra, hogy ezt Ön 32 strófában élénkelje. Különbben is elvagyunk látva versekkel hét és félfv. Ha szerencsénk lesz, Önnek is adunk vagy százat ingyen barátságából.

Psychologus. Kraft-Ebing írta a kérdezett munkát, de ha nem elég erősek az idegei, ne olvassa el azt.

245. Forduljon Hock János orsz. képviselőköz, ki szívesen megküldi a kért könyvet. Egyébként olvasásra mi is szívesen átengedjük.

Derbeczeni Városi Színház.

Idénybérlet 6. sz. Páros bérlet.

Ma hétfőn 1895. október hó 7-én.

Az új honpolgár.

Eredeti fővárosi életkép dalokkal 3 felvonásban Irta Kövessy Albert.

Holnap kedden 1895. október hó 8-án.

Paraszt becsület.

(Cavalleria rusticana.)

Melodráma. Irta: Targioni-Tozzetti és Mascagni. Zénjét szerette: Mascagni Péter. A jelmezek Püspöki Imre főruhátáros felügyelete alatt készültek. A díszletet festette: Helvig Albrecht színházi festő.

(Rendező: Tiszay D.)

Kiadó és laptulajdonos:

„Osekonal“ nyomda és kiadó r.-t.

Felolós szerkesztő: Eötvös K. Lajos

Főmunkatárs: Koncz Ákos.

Dr. Weisz Károly

a drezdai nőgyógyászati

klinika v. segédorvosa

szülész és nőorvos.

Rendel. d. e. 8—10.
d. u. 3—5.

Lakik: Piacz-utca 1828. sz.
a főpostával szemben.

Szabó Lajos fiai

üzégnél

Ágy és asztal-
terítők,

Butorszövetek

flaneltakarók

Pokrőczok

Nagyválasztékban.

Eladó gyümölcs.

Téli almák, sóvári, pármén, ranette, Török Bálint, tafota és kurta csutkájú almák ára 12—15 kr. kilónként.

Vaj körték korán és későn érők 16 kr-ával kilónként.

25 kilós kosarakban szépen papirba göngyölve kaphatók

Gerber Ödönnél

Szinyérváralján.

Árverési

A deb telekkönyv Zilahi Gábor István végrehajtási törvényszéki bíróság) t. fekvő a I. A + 1132 Sarkadi I. árverést 5. tott kikiált a fennebbi évi dec. d. e. 10. házánál m. sen a meg. is eladatni.

Árverés az ingatlan 50 frtot LX. t.-cz. mal szám ber hó 1- ságügymint kijelölt ó kiküldött 1881: L. a bánatpé elhelyezés elismervén Kelt bíróság, 1895. évi

Nagy

Kar

Ujon tágas, lasztha szebb lon szón és aszt czok, bőrvász noleu

Dr.

szü.

Bihar lakik M

rende

7402 tksz.
1895

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Zilahi Gábor végrehajthatónak Sarkadi István végrehajtást szenvedő elleni 50 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a debreczeni kir. járásbíróság) területén lévő B.-Ujvároson fekvő a B.-ujvárosi 1101 szjkyben A + 1132. hrsza. foglalt ingatlanból Sarkadi Istvánt illető 5/6 részre az árverést 500 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebbmegjelölt ingatlan az **1895. évi december 6-ik napján d. e. 10 órakor** B.-Ujváros község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 50 frtot készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Debreczenben, a kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóságnál, 1895. évi szeptember hó 13-ik napján.

Nagy Károly
kir. trvszéki bíró.

Nagy szőnyeg raktár

Kossuth utca

Kardos László

üzletében.

Ujonnán berendezve. Szép tágas, világos teremben választhatók a legjobb és legszébb fajta, darabos és szalon szőnyegek, butortakarók, ágy és asztalterítők, utazó pokróczok, flaneltakarók, amerikai bőrvásznak valódi angol Lynoleum és viaszos parquet.

Dr. Engel Ignácz

ORVOS

szülész-sebész tudor
és nőgyógyász

Biharvármegye tb. főorvosa

lakik Miklós u. 1909 sz. saját házában.

rendel d. e. 8-10. d u. 2-4-ig.

UJDONSÁGOK

az őszi és téli idényre

Divatos női ruhaszövetekben,

Színes selymekben,

Legujabb

díszekben,

Mosó velezekben,

Téli nagykendőkben,

nagy választékban érkeztek raktárra.

Szabó Lajos fiai

Debreczen Rózsater.

Tóth Béla

gyógyszertára

DEBRECZENBEN.

Van szerencsém értesíteni a t. közönséget, hogy

SÓSBORSZESZ

készítményemet, mely saját felügyeletem alatt készül, a forgalomnak átadtam.

Sósborszeszemnek vegytisztasága és gyógyhatása felől teljes biztosítékot nyujtok, és mindazon betegségeknel, a hol a sósborszesz szükséges, a saját készítményemet ajánlom.

Tisztelettel

Tóth Béla

gyógyszerész.

Raktárak Debreczenben:

Csanak József
Ganovszky Lajos
Gerébi Fülöp
Király János
Kovács Mihály
Kún József

Leidenfrost Ármin
Lusztig Károly
Molnár Lajos
Parti Ferencz
Radecky József
Raics Gyula

Riekl J. Zelmós
Szabó Zsigmond
Szent-Királyi Tivadar
Tóth Kálmán
Tóth Sándor és
Varga Lajos uraknál,

valamint gyógytáramban.

➔ Egy nagy üveg 90 kr., kis üveg 45 kr. ➔

Kaszanyitzky Endre

DEBRECZENBEN, főpiacz 1900.,

Nagyválaszték és jutányos árak mellett ajánl

Porcellán, Chinaezüst

Bronz és Majolika

ujdonrágokat,

Ditmár, Brünners

hazai gyártmányu

asztali és függő

Lámpákat,

nap- és

villámégőkkel,

porcellán-, ét-, kávé, tea-

ugyszinte mindennemű

üveg-, ivó- és likörkészleteket.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan teljesíttetnek.

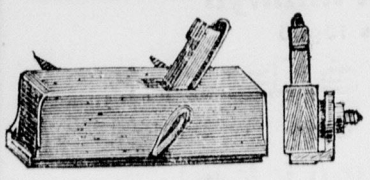
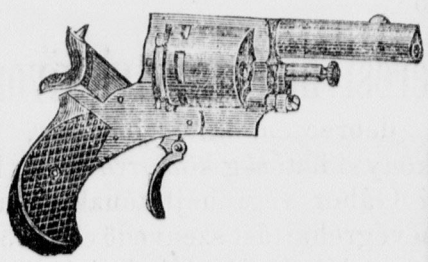
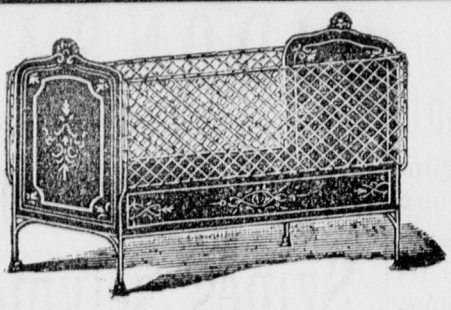
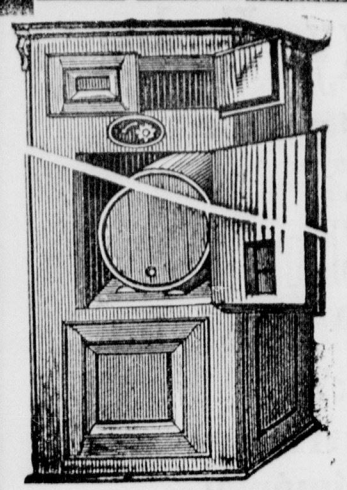
Árjegyzékkel kívánatra bérmentve szolgálók.

„Préda“ pezsgő

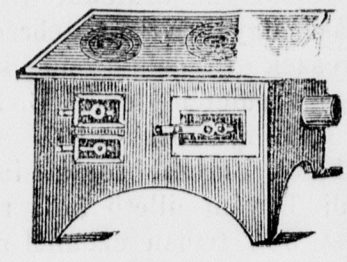
Dr. Ludvig Willibald, Nagy-Maros. — Magyarországi képviselője

BRAUN HENRIK, király-utca 35-37.

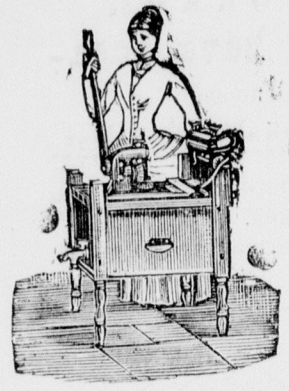

TÓTH GYULA

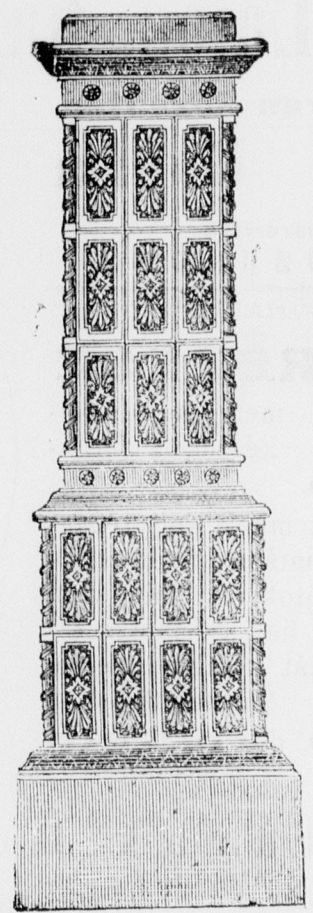
DEBRECZEN,

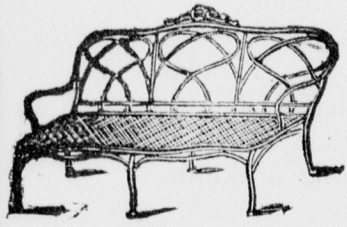
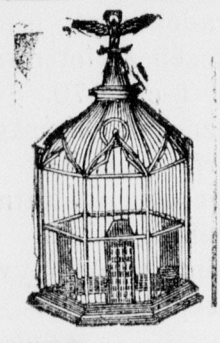
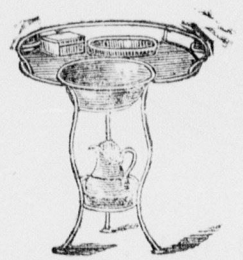
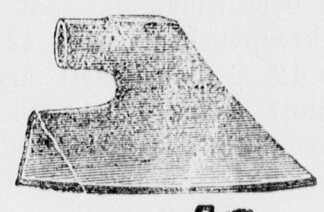
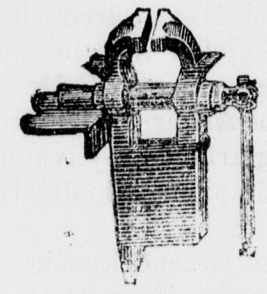
városház épületben, és Hatvan- és főutcák sarkán.

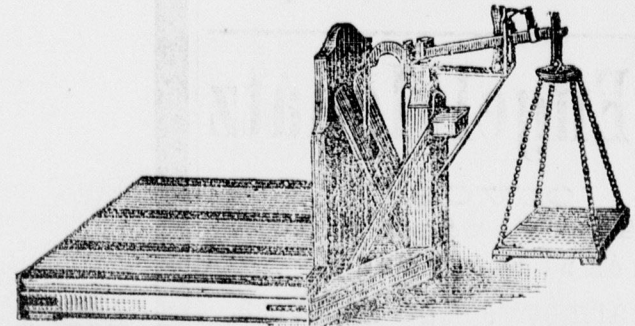
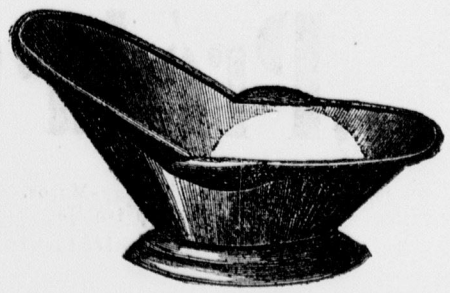
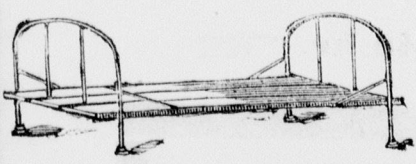
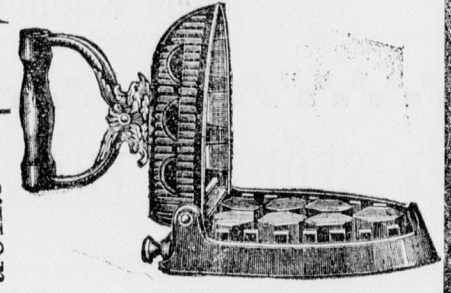
Legjutányosabb bevásárlási forrás vas-, szerszám-, épület és butorvasalás cikkekben, valamint konyhafelszerelésben.

Legnagyobb raktár vasbutorok, gyermekkoszik-, fürdőkádak, és vaskonyhából.

A világhírű Budweiszi porcellán kályhák egyedüli főraktára, a legjutányosabb versenyárak és 5 évi jótállás mellett.

Del

Előfizet
Egész év
Félévre
Megyédév
Egy hóra
Egyes s
Megjeleni
Vasárnap

A

Jó
tudni, k
párt al
min ak
reltetés
nagyor
titkolja
jobban
észreve
Restell
ének
igyeksz
ség ve
ellensé
E
zik, al
a para
várja,
urait e
párnái
zadt p
kén m
Ergo m
a ki ő
kedves
gyeher
magát
De há
T
valami
eséret
szégye
oly tá
selt d

Különö
Majd m
En is o
S ha b
E'-elbe
De igaz

S ha b
Szivem
A miko
Szivem
S ép u
Hogy é

Téged
Hozád
S ha b
Szép sz
Hogy é
Szivem